

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnilstvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnilstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 190.

V Ljubljani, v sredo, 19. avgusta 1903.

Letnik XXXI.

Obligatorna revizija zadruge in slovensko zadružništvo.

Novi revizijski zakon nam daje kaj ugodno priliko in tudi podlago, da pametno uredimo svoje zadružne razmere.

Na to smo opozarjali v svojih dosedanjih člankih, koje smo pisali trezno in premisslano.

Imeli smo pred očmi le koristi slovenskega naroda, slovenskega zadružništva, ter smo vpoštevajoč slovenske razmere in potrebe — brez ozira na kako slovensko politično stranko — napravili nekak načrt, ki je izvedljiv.

Naš načrt je bil, da naj ima vse slovensko zadružništvo svoje središče in sicer, ker naravno, v Ljubljani, pojedine slovenske pokrajine pa naj imajo svoje zveze, ki so podrejene središču.

Tako vrejeno zadružništvo bi bilo velikanška moč — gospodarska in narodna.

Na naše članke odgovarjal je »Slovenski Narod«, hudo se je razkoračil in jezno mahal z najrazličnejšimi izrazi svojega patentovanega liberalizma krog sebe, pri tem pa se popolnoma izrekel za naš načrt, tako, da smo na tem polju jedini, kar gotovo ni v kvar slovenskemu narodu.

Načrti se pa ne delajo za to, da bi ostali načrti, treba jih je izvesti; v to svrhu smo predlagali, naj skliče »Gospodarska zveza« v Ljubljani enketo vseh slovenskih zadružnih krogov, da se pomenijo o izpeljavi. Mejem pa se je pojavil nov načrt, in sicer je zagledal luč sveta v »Slovenski zadruzi«, toraj v listu, ki je po imenu, a ne po vsebini zadružen list.

Ta načrt ne zahteva nič drugega, nego da imajo vse denarne zadruge svoje središče v »Zvezi slovenskih posojilnic« v Celju, v Ljubljani pa naj bo središče vseh nedennarnih zadrug.

Tak načrt je mogel skovati mož, ki ima le posebne namene in premotriva slovensko zadružništvo skozi zatemnele očali preteklega stoletja. Ne moremo si namreč misliti, da bi tako nezmislil zagrešil človek našega veka.

V podkrepljenje svoje modrosti člankar resnim obrazom trdi, da smo mi že pripoznali prvenstvo glede obligatne revizije posojilnic celjski »Zvezi slovenskih posojilnic«. Namen te trditve je prozoren.

V svojem objektivnem članku smo omenili, da je celjska »Zveza« najstarejša na Slovenskem. Te naše besede pa je pisec zasukal in uporabil za celjsko zvezo.

Po čudnem naključju podala nam pa je ista številka »Slovenske zadruge« značilno sliko o celjski »Zvezi slovenskih posojilnic«. Poroča namreč, da se je celjska zveza, ki je bila doslej društvo, premenila v zadruge — in se čuditi temu junaštvu celjske zveze. Po trditvi »Slov. zadruge« so se gg. dr. Vošnjak, dr. Dečko in Fran Jošt toliko ohrabрили, da so sestavili nova pravila.

Ce pomislimo, da je g. M. Vošnjak v Gorici predsednik celjske zveze, gospod dr. Dečko pa podpredsednik, je pač to res redka hrabrost, da se upajo sestaviti pravila.

Koga pa bi se morala celjska zveza bati? Ali morda celjska zveza ni samostalna in je od nekoga odvisna?

Da, ona je le apendiks celjske posojilnice; celjsko zvezo je rodila skrb za posojilnico, a ne skrb za slovensko zadružništvo — in v tem smislu je tudi delovala.

Mi pa moramo imeti srednjo zvezo, ki je res zadružna zveza in bo umela in izvrševala nalogo, koje jej stavi naše zadružništvo. In ta zveza mora biti le v Ljubljani. »Slovenski Narod« je predzadnjo soboto objavil široko tiskan recept za tako zvezo, kojega mu je narekoval strah, da bi postala to središče »Gospodarska zveza«.

Ker pa želimo, da dobi slovensko zadružništvo res pravo središče — brez vsake

politične primesi — naj »Narod« ne pozabi prehitro na besede, katere je izustil predzadnjo soboto, pa bomo dosegli namen, če tudi ne po eni in isti poti, ki bo največjega pomena za slovenski narod.

Sicer pa nam o smeri takega zadružnega središča ni treba mnogo razpravljati, ker smer je natanko določena v novem revizijskem zakonu, in to mora biti torej tudi naša smer.

Priporočamo toplo »Narodovemu« člankarju, da si prečita dotična določila revizijskega zakona, »Gospodarsko zvezo« pa opozarjamo, da ne pozabi na opetovano predlagano enketo.

Kriza na Ogrskem.

Vojaški krogi so izdelali načrt, katere koncesije naj bi se dovolile ogrski opoziciji, da se vsaj za zdaj umiri, ne da bi pri tem preveč trpela skupna armada. Ta načrt so potem sporočili zaupnim potom nekaterim opozicijskim poslancem, — sicer pod »najstrožjo diskrepcijo«. Seveda so listi koj nato vedeli vse podrobnosti tega načrta.

Prva in glavna koncesija je, da se ustanovi v vsakem vojnem koru vojaško središče, kateremu naj bi predsedal general ogrske narodnosti in pred katerim naj bi se razpravljalo vse v ogrskem jeziku. Na vojaških uradih na Ogrskem naj bi bil uradni jezik mažarski in nemški. Vojaške štabe preidejo iz delokroga vojnega ministerstva v delokrog ogrskega ministra deželne brambe, vsled česar naj bode uradni jezik ogrski. Ogrski častniki, ki službujejo v Avstriji, naj bi se čim prej premestili na Ogrsko. Sedaj je nameščenih 700 ogrskih častnikov pri avstr. regimentih. Od teh jih je prosilo že 120 za avstr. državljanstvo, da jih ne bi mogli premestiti nazaj na Ogrsko. Se drugih 150 častnikov je prosilo vsled obiteljskih razmer, naj jih pustijo v Avstriji. Zato bodo premestili samo toliko častnikov na Ogrsko, kolikor jih morejo, za prihodnje se pa določi, da ne sme biti noben ogrski častnik premeščen v Avstrijo. Pri šestnajstih huzarskih regimentih naj se uvede vsaj deloma ogrski zapovedni jezik. Tej točki so se vojaški krogi močno upirali. Glede zastav naj bi se uredilo tako, da upe-

ljejo nove zastave z belim poljem: na eni strani naj bi bila slika Device Marije, zaščitnice Ogrske, na drugi strani pa habsburski obiteljski grb z ogrsko krono, ali pa kraljevi monogram z ogrsko krono. Habsb. obiteljski grb namreč ni identičen z dvojnimi orlom. Tudi z vojaških čepic in pasnih jermenov naj bi se odstranil dvojni orel ter se nadomestil s habsb. grbom ali kraljevim monogramom. — V narodnem oziru je torej dosegla opozicija velikih uspehov, in to celo pri armadi, katere se je pri nas doslej smatrala malone sacrosaneta, nedotakljiva. S temi prvimi uspehi se opozicija morebiti zadovolji za sedaj, gotovo pa pride pozneje zopet z novimi zahtevami; in takrat bode kapitulacija pred opozicijo morda veliko hujša, kakor je prva. —

Lista voditeljev strank, katere pozove kralj v petek na razgovor, je že objavljena. Za zdaj so določeni ti-le: grof Csaky, grof Apponyi, grof Szapary, Wekerle, Banffy, Szell, grof Tisza, lib. poslanec Hieronymi, grof Andrassy, grof Karolyi, Emerik Hodossy in grof Zichy.

Kdaj in kako bo rešena kriza, o tem tudi najboljši pol. proroki ne vedo povedati.

Cesarjevo potovanje.

Nekateri listi vedo poročati, da ogrska kriza vsaj štiri tedne se ne bo rešena, in sicer zato, ker ima vladar druge važne opravke. Teden dni sicer res ostane v Pešti, potem pa pojde sprejemati na Dunaj angleškega kralja; pozneje se odpelje na južno Ogrsko k vojaškim vajam, 8. septembra se vrne na Dunaj, da prisostvuje zadušnicam za pokojno cesarico. Z Dunaja pojde zopet k vojaškim manevrom v Galicijo, 18. sept. pa sprejme cesarja Viljema na Dunaju. Če dotlej na Ogrskem ne bo še v redu, bode začel vladar nato reševati krizo.

O dohodu kralja Edvarda na Dunaj

se poročja, da bo velike važnosti. Avstrijski cesar, ruski car in angleški kralj se takrat dogovore o skupnem postopanju glede razmer na Balkanu. Sestanek ima baje namen potolažiti Anglijo, ki nič kaj noče zaupati Rusiji in Avstriji. Cesar Franc Jožef je obljubil, da kralju Edvardu vrne obisk prihodnje leto, ako bodo dopuščale razmere.

LISTEK.

Cerkveni govor

za proslavo 25letnice okupacije Bosne in Hercegovine.

(V uršulinski cerkvi v Ljubljani na praznik Marijinega Vnebovzetja 1903 govoril dr. I. Svetina.)
(Konec.)

Uprav s tem sovražnikom krščanskega imena se je bilo pre 25 leti boriti tudi nam, dragi sobojevniki!

Krščanska raja v Bosni in Hercegovini je morala že dolgo časa prenašati turško nasilstvo. Krščanski Bošnjak in Hercegovinec ni bil lastnik svoje rodne zemlje. Najboljše pridelke mu je ugrabljaj Turčin. Zato je v Bosni in Hercegovini vedno bolj ginilo veselje do dela, in ko smo prodirali v te pokrajine, smo videli, koliko sicer rodovitne zemlje je bilo slabo obdelane in opustošene; revščina je gospodovala v nekdanji bogati deželi. Ni nas vodila tam doli pot skozi lepe vasi s snažnimi kmetijskimi hišami, ampak videli smo le ubožna selišča s siromašnimi, zakajenimi kočami, v katerih so plakali oplakani, aestrada in komaj na pol oblečeni otroci. Z gričev nas niso pozdravljale kakor doma bele cerkvice; nikjer nismo čuli zvonov, ki bi bili vabili k službi božji ali zvonili »Zdrava Marija!« Tudi po mestih — le žalostni prizori: nesnaga po ulicah, nesnaga

po hišah, omika na zelo nizki stopinji. Varnost življenja in imetja ni bila osigurana krščanski raji v deželi pod turškim gospodstvom, in kar je bilo hujše od vsega tega: nedolžnost krščanskih deklic in neoskrbnost mladih žen je bila v vedni nevarnosti zaradi turškega nasilstva. V taki bedi je bežalo mnogo najrevnejših krščanskih družin črez mejo iskaje na avstrijskih tleh zavetja in pomoči.

Tako je bilo, preden je pred 25 leti Avstro-Ogrska zasedla Bosno in Hercegovino, da stori konec nasilstvu, napravi red ter omogoči v teh lepih, od narave bogato obdarovanih deželah miren razvoj ter gmoten in duševen napredek.

Nadaljeval je v nemškem jeziku: Avstro-Ogrska je dobila v berlinski pogodbi z dne 13. julija 1878 od evropskih velesil častno nalogo, da zasede Bosno in Hercegovino ter prevzame upravo teh dežel.

Že 29. julija 1878 je prestopil 13. vojni kor pod nadpoveljstvom fcm. Josipa barona Filipovića plem. Philippsberga v štirih kolonah mejo: glavna kolona pri Brodu, stranske kolone pri Samcu, Stari Gradiški in Kostanjici.

Dne 31. julija in 1. avgusta je prestopila tudi 18. pehotna divizija mejo Hercegovine pod nadpoveljstvom fml. barona Jovanovića in je 4. avgusta bila že v

Mostaru. Sarajevo je glavna kolona, ki je pod Filipovičem korakala po dolini Bosne, 19. avgusta po večurnem streljanju naskočila in v hudem cestnem boju vzela.

Ni bila to želja po osvojitvi, ki je Nj. Veličanstvo našega najmilostljivejšega cesarja Franca Jožefa I. napotila, da je s svojimi četami dal zasedati Bosno in Hercegovino, marveč naloga, ki jo je Avstro-Ogrska prevzela, je bila miroljubna: Končati enkrat vladajoči nered, življenje in premoženje vseh prebivalcev sosednih dežel naj vživa varstvo zakona, vpelje naj se urejena uprava, povzdigne naj se materijelno in dušno blagostanje teh provincij.

Vendar je pa Avstro-Ogrska pri rešitvi te človekoljubne in kulturne naloge zadela ob hud odpor. V septembru so morali napraviti drugo mobilizacijo, da se je odpor strl in da so se provincije popolno umirile. To se je proti koncu septembra po osvojitvi Livna in trdnjave Klobuk v Hercegovini tudi zgodilo.

Tako so čete Nj. Veličanstva našega najmilostljivejšega cesarja svojo nalogo častno rešile, in spomin, da smo tudi mi sodelovali zraven, dviga danes, ko praznujemo 25letnico tega dogodka, krepko naše patriotično čustvo in krepi naše spoštovanje, ljubezen in udanost do osebe našega vzvišene monarha.

Slovenski je končal: Dragi sobojevniki! Velike so bile žrtve, ki jih je zahtevala okupacija Bosne in Hercegovine. V raznih bojih je padlo 179 častnikov in okrog 5000 mož, nad 2000 pa jih je še pozneje umrlo za ranami in drugimi boleznimi, ki so jih dobili na bojnem polju. Vseh teh se hočemo spominjati pri sveti maši, ki se bo sedaj darovala za vse naše umrle sobojevnike. Spominjati pa se hočemo pri sveti daritvi v prvi vrsti našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I., v drugi vrsti pa tudi prebivalcev zasedenih dežel. Naj božja dobrotla in previdnost čuva tamošnje katoliške kristijane in privede polagoma tudi vse druge prebivalce teh dežel do spoznanja edino prave in zveličalne krščanske-katoliške vere, katero spoznavamo, katero hočemo visoko ceniti in po kateri hočemo stanovitno živeti vsi mi.

Nebeška kraljica pa naj nam sveti na poti življenja s svojim vzgledom kakor jutranja zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce; naj nas varuje v telesnih in dušnih nevarnostih s svojo mogočno priprošnjo, strašna vsem našim sovražnikom kakor urejena vojska, da bomo po končanem teku življenja vsi skupno obhajali neminljivo slavje, lepše od današnjega, v njeni družbi v nebesih. Amen.

Glasovi o položaju.

Kakor smo poročali, so se širile vesti, da se pripravljajo akcija, kako bi se združile vse stranke avstr. parlamenta, da zavrnejo nagodbo. »Deutschnationale Korespondenz« pa pravi, da so te vesti neosnovane. In da bi se to zgodilo že nasproti novemu ministertvu, ni resnično, ker avstr. parlament z ozirom na položaj ne bo poprej sklican, preden se ne zjasni na Ogrskem.

Poslanec Kaiser je na svojih volivskih shodih v nedeljo povdarjal: Ako Ogrski vzdržujejo svoje neopravičene gospodarske politične in vojaške zahteve, mora avstrijska polovica delovati za ločitev od Ogrske.

Prazne kombinacije.

Predvčeršnjim je zašumelo po listih, da se pripravljajo v najvišjih krogih neko iznenadenje. Cesar je vsprejel v daljši avdijenci prestolonaslednika, kateri je pozneje hitel na vojno ministerstvo. Okoli vladarja so hodili ministerski predsednik Koerber, vojni minister Pitreich in načelnik gen. štaba Beck. Vse se je že pripravljalo na senzacionalno novost; ugibali so celo, da vladar odstopa. — Sedaj se je vsa ta stvar razjasnila v brezpomembno malenkost. Prestolonaslednik je baje cesarju sporočil, da ne more na vojaške manevre v Galicijo, ker pojde ob istem času k vojaškim vajam v Nemčijo, kamor ga je povabil cesar Viljem. Isto je pozneje naznanil nadvojvoda pri vojnem ministertvu.

Še nekaj o avstrijskem vetu.

Avstrijska diplomacija se ni že dolgo pokazala tako izredno malenkostno, kakor je to storila pri zadnjem konklavu. Tista Avstrija, ki je brez vsake moči napram malemu številu ogrskih opozicionalcev in katere ugled pada vedno nižje in nižje, hotela je pokazati svojo silo nasproti kardinalskemu zboru, da ga terorizira. Dosegla je sicer navidezen uspeh, ko je prepredila izvolitev kard. Rampolla, v resnici se je pa osramatila ona in njen alabotni mandant kardinal Puzyna. — Po baje avtentičnem poročilu se je stvar izvršila tako-le: Ko je imel kard. Rampolla že 35 glasov, izjavil je kard. Puzyna, knez in nadškof krakovski, da ima pismo od avstr. vladarja, katero mora priobčiti v slučaju, ako bi bila izvolitev Rampolle verjetna. Ko je prebral kardinal Oreglia ono pismo, izjavil je Puzyni svoje nezadovoljstvo, da se je dal porabiti za take namene. Takoj nato sta izjavila avstr. kard. Gruscha in Vaszary, da so tudi njima ponujali to žalostno službo, a da sta jo odločno odbila. Nato je vstal kard. Rampolla in rekel, da ni nikoli hrepel po tiari, in v slučaju, da bi bil izvoljen, izvolitve ne vsprejme. Potem je pa odločno protestiral proti umešavanju svetovne oblasti v slabodo cerkve in povdaril, da si šteje v čast, da je Avstrija proti njemu uveljavila veto. — Nato je pregovoril Rampolla vse, ki so glasovali za njega, da oddajo glasove kardinalu Sarto. — Se med konklavom so se kardinali ogibali Puzyne in niso z njim več obdevali. Zato je on takoj po izvršenem konklavu pobral svoje stvari, hitel k avstr. - ogrskemu poslaniku, potem pa naglo domu v Krakov. — Jako bedasto zagovarja postopanje Avstrije v tem slučaju »Information«; pravi, da je Avstrija vršila le svoj »unanfocht bares Recht«, in da ji tudi spzpež ne more vzeti te pravice. Ti ljudje menda nimajo pojma, kaj je prav za prav privilegij, da to ni dvostranska pogodba. — Gotovo je tudi to, da si je Avstrija nakopala to aramoto le na ljubo svoji mili zaveznici Italiji. — Bodemo videli, kaj bodo o tem povedal Goluchowski v delegacijah!

Delavski nemiri na Ruskem.

Nemiri so se razširili že po vsem južnem delu velikega ruskega cesarstva. Ti nemiri imajo deloma politične, deloma socialne motive. Tako n. pr. v Kavkazu, ki je pravi Babilon vseh jezikov, protestirajo proti rusifikaciji odnotnih krajev, med tem ko socialisti protestirajo proti zastarelemu absolutističnemu sistemu. V krajih Baku, Batum, Tiflis, Odesa in drugih manjših mestih so stopili v štrajk delavci raznih obrti, posebno tovarniški delavci, tudi mornarji, železničarji itd., in ti provzročajo potem poulidne nemire. Po nekaterih provincijah je daleč na okoli proglašeno obsedno stanje, vojaštvo je vedno pripravljeno, prišlo je že do krvavih spopadov med vojski in štrajkujočimi, ječe so že prenapolnjene.

Splošno hodejo štrajkujoči doseči zboljšanje gmotnega stanja. Bistven faktor pri razširjanju štrajka je socialistična stranka, ki ima posebno trdno zaslombo v Armeniji in posebno v industrialnih mestih Baku, Tiflis, Batum. Tudi v Odesi netijo ogenj socialno-revolucionarni elementi, ki mesto kar preplavljajo z revolucionarnimi tiskovinami. Delavce posebno draži to, da je vlada tovarniške nadzornike postavila kot nekeke policijske organe, ki pazijo na vsako besedo, ki pride iz delavskih ust.

Vlada skuša štrajk zadušiti s tem, da vojaštvo komandira na delo. Res čudne so razmere v Rusiji! Ali je treba, da se tako zatirajo nižje ljudske mase? In kdo je tega kriv? Car ne, pač pa tisti stari, zagrizeni birokrati okoli njega, ki ne puste ljudstvu niti trohice svobode in ki menijo, da so oni — Rusija, da so oni narod; priprosto ljudstvo je pa le — misera contribuens plebs. To gibanje se ne bo dalo ustaviti in če vlada poprej odjenja, bolje bo za Rusijo.

Bolgarski knez Ferdinand

je do kraja izigral svojo ulogo. Iz Petrograda pišejo, da ga smatrajo tam splošno že za mrtvega moža, ki je popolnoma dogospodaril. Morebiti se niti ne vrne več v Zofijo. S tem, da je zapustil knez svojo zemljo in svoj narod v najbolj kritičnem času, izgubil je zadnje ostanke simpatij, ki jih je kedaj užival. Ako se ipak vrne na Bolgarsko, potem so njegovi dnevi brez dvoma štet. — Zanimivo je, da si vlada ne upa zapleniti več niti najhujših napadov na odsotnega kneza. Cankova organ »Praporec« naravnost zasmejuje kneza Ferdinanda. Piše namreč: »Odkar naš knez tako izvanredno skrbi za svoje dragoceno zdravje, da prebiva daleč od svoje stolice in svoje zemlje, odigravajo se dogodki, ki so največje važnosti za bolgarsko bodočnost. Le obžalovati moramo, da je naš knez zapustil mirno in veselo življenje mažarskega poročnika in da je prišel k nam. — Bolgarska armada je nepravilna in neoborožena in s svojimi pripravi menda ne bode prej gotova, dokler ne bo vse prepoznano. Vse se zdi, da dogodka v Makedoniji kar ne marajo čakati, da si naš bolni knez popravi svoje dragoceno zdravje, kateremu išče zdravlja v inozemstvu«. Taki in še bolj odkriti glasovi bolgarskega časopisa samo svedočijo, koliko ima knez zaslombe in svojem narodu.

300 srbskih častnikov hoče izstopiti iz armade.

Vsi moške, ki so sedaj zasedli ministerske stolce v Srbiji, so bili tudi nasprotniki Obrenovičev in so bili tudi udeleženi pri umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage. Sedanji vojni minister je bil celo voditelj zarotnikov. Častniki, ki pri umoru niso bili udeleženi, so poslali kralju spomenico, v kateri zahtevajo, da naj odstavi zarotnike od njih sedanjih mest, sicer sami izstopijo iz armade 300 častnikov se je izjavilo za podpis. Zarotniki pa očitajo kralju, da je nevaležen. Kralj je valed teh dogodkov silno nevoljen.

Srbska vlada pa pošilja uradna poročila, da o nezadovoljnosti mej častniki ni govora in da je imenovanje Solarovića vojnim ministrom napravilo najugodnejši utis mej častniki. Kakor znano, so vedno srbska uradna poročila jako — nezanesljiva.

Deželnozborske volitve na Pruskem

bodo prihodnje jesen. Razven narodnih liberalcev so že vse stranke na agitacijskem delu, posebno živahno delujeta katoliški centrum in socialna demokracija. Tekom prihodnjih treh tednov se vrše strankarski shodi obeh strank. Centrum ustanovi v Frankobrodu n. M. posebno agitacijsko šolo.

Iz brzojavk.

»Figaro« poroča, da je papež v pogovoru z vojvodo Rochemaure izjavil, da je konkordat srečno delo, čeravno ni brez napak; najboljšje je za cerkev in Francijo. — Hude poulidne demonstracije so bile predvčeršnjim zvečer v Brnu. Policija je demonstrante razgnala s sabljami. — Tridentinski irredentovci so priredili agitacijski izlet v dolino Fassa, ki se je pa čisto ponesrečil. Nemci so jih sprejeli s klici »Hoch Oesterreich«, »Hoch Tirol«, ter izžvižgali njihovo godbo. Orožniki so jih morali braniti. — Francoski generalni svet je zopet izvolil Combasa za predsednika. Mnogi generalni svetniki so sklenili protest proti izgnanju redov iz Francije. — Glavna skupščina nemške zveze na Češkem se je vršila 15. in 16. t. m. v Hohenelbeu ob silno pišli udeležbi. Prišlo je 150 zaupnikov in pa nekaj poslancev, med katerimi je bil tudi Wolf. Pri volitvi zveze svet so bili Schönererjanci poraženi. — Moravski Čehi pripravljajo veliko državnoopravno akcijo. Vrše se že vse priprave za češki tabor v Kromerizu, na katerem se bode razgovarjalo o državno-pravnih zahtevah čeških. — Iz Rima se poroča, da je sv. oče ponudil kardinalu Sattolliju državno tajništvo. Sattolli se je v konklavu najživahnejše zavzemal za izvolitev Sarta. Upati je, da Sattolli sprejme državno tajništvo. — Ruski carinica sta pri vojaških vajah pri Psovu. Meseca septembra se udeležita lova pri Spala, kamor sta povabila tudi nemškega prestolonaslednika — Panama kanal. Kolumbijski senat je pogodbo glede Panama kanala odklonil. — Princ Jurij grški je prišel na obisk v Kodanj.

Veleč. članom in članicam „Slomškove zveze“ — Vsem cenjenim somišljenikom in somišljenicam!

Veže me prijetna dolžnost, vabiti Vas na občni zbor »Slomškove zveze« in na sestanek krščansko-mislečega slovenskega učiteljstva, ki se bode vršil dne 25. avgusta t. l. v Ljubljani.

Slovenska javnost, prepojena z veri in narodu slovenskemu pogubnimu nazoru, je nam sovražna in merodajni krogi, kateri bi morali podpirati naše stremljenje za krščansko vzgojo in izomiko slovenskega naroda, nam niso prijazni.

To je resnica, katera pa nas ne sme oplahiti ter ne ostrašiti, pokazati, kaj smo in kaj hočemo.

Ni baš prijetno postavljati se v opozicijo javnemu mnenju, toda pokažimo, da imamo dovolj srčnosti izpostavljati se v boju za krščanska načela, da znamo tudi potpeti in prenesti psovke in zaničevanja.

To zavest imamo, da delamo to, kar nam velewa srce, ki hoče srečo naroda, da delamo po dobri vesti in iz prepričanja. Pa dasi smo še v nasprotju s slovensko javnostjo in merodajnimi krogi, vendar nismo tako osamljeni, kakor se zdi morda marsikomu. — Ne!

Z nami in na naši strani je ogromna večina sloven. ljudstva, ki je tudi še v boju za svojo pravdo, ki se napenja zlomiti okove, v katere ga je uklenil liberalizem.

Slovensko ljudstvo bo prišlo iz te borbe zmago slavno. Strli se bodo okovi, prevrženi tisti, ki nas tlačijo kakor mora. In ta krat pride tudi naš dan, dan krščansko mislečega učiteljstva.

Zato, somišljeniki, ne bodite malodušni, pogum naj navda Vaša srca, pa pridite v obilnem številu. Res je treba žrtve, pa brez žrtve se ne doseže ničesar.

Z nami vred bodo ob istem času zborovali tudi katoliški dijaki, s katerimi nas družijo ista načela, isti smoter: širiti kršč. omiko med narodom. V prijateljskem obče-vanju se hočemo navduševati za skupno vzvišeno nalogo.

Kličem: Na veselo svidenje v Ljubljani!

V Dobrépoljah, 14. avg. 1903.

Za »Slomškovo zvezo«:

Fr. Jaklič,

t. č. predsednik.

Vzpored občnemu zboru »Slomškove zveze«:

24. avgusta: Pozdravni večer kat. dijaštva in učiteljstva. (Gostilna pri »Zvezdi« na cesarja Jožefa trgu.)

25. avgusta: Ob 8. uri zjutraj: sveta maša v cerkvi presvetega Srca Jezusovega. Ob 9. uri: občni zbor »Slomškove zveze« (Alojzijevišče, 1. nadstropje). 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Znanstvena predavanja: »Šola v boju zoper alkoholizem«, poroča gosp. J. Strukelj, učitelj na Robu; »Beseda in misel«, predava prof. gosp. Evgen Jaro v Kranju; »Učiteljska zadruga«, poroča gosp. F. Jaklič, učitelj v Dobrépoljah. Ob polu 4. uri popol. skupno zborovanje katoliškega učiteljstva in dijaštva v »Rokodelskem domu«. Program: Slovensko vseučilišče. Ob 8. uri zvečer: »Komerz kat. dijaštva in učiteljstva (Gostilna pri »Zvezdi«). Odbor.

Shod in cesarska slavnost koroških Slovencev.

Iz Celovca, 17. avg.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je priredilo minulo nedeljo 16. t. m. shod pri p. d. Miklu na Ročici ob Kotmarivasi. Prostor je bil lepo okrašen, udeležba še precej dobra, dasi bi želeli več zborovalcev, ker je bil shod zelo zanimiv.

Predsednik shodu, tajnik Rozman, otvori shod s srčnim pozdravom dušecev in da besedo gosp. dež. poslancu Fr. Grafenauerju, ki jasno in krepko poroča o delovanju, oziroma nedelovanju našega deželnega zbora. Kaže, kako skrbi dež. zbor za kmetijski stan. Res daje kmetijski družbi na leto okroglih 12.000 gld., a kaj je to z ozirom na vse kmetovalce? Veliko več daje liberalna večina za razna nekoristna društva, na pr. za telovadno društvo v Celovcu, od katerega deželani nimajo nobenega dobička. Za godbeno društvo dajejo istotako podporo, dasi bi udje sami lahko plačevali. Gradili so cesto ob Vrbskem jezeru, deželo stane veliko denarja, korist imajo — tuji; za deželne, potrebne ceste pa nočejo dajati primernih podpor.

»Ljubezen« večine de ljudstva se je pokazala zlasti tedaj, ko so dovolili nemškemu planinskemu društvu 500 gld., da so se njega člani pri občnem zboru v Celovcu zabavali, prošnje občin, po uimah hudo prizadetih, pa so kratkoma zavračali. Govornik

omenja še, kako so ustanovili deželno zavarovalno zoper požare, prenamenili volilni red, o šolskih nakladah itd. Popisuje tudi dogodke v tajnih sejah, kjer kaj radi pri zaprtih durih zvišujejo uradnikom plače. Gradnja deželne bolnišnice je stala ogromno denarja, ker so hoteli postaviti pravo palačo. Veliko denarja je stalo, ker so že v kratkem času morali položiti nova tla.

Narodna naša rana so naše šole, o katerih poslanec kaže, da so napravljene po znanem nemškutarskem sistemu, da se v njih slovenska mladina ponemčuje. Sadovi naših šol so taki, da ž njimi nikakor ne moremo biti zadovoljni. Tu treba preosnovne v verskem, narodnem, gospodarskem oziru.

Hočemo, da se zboljšajo naše žalostne razmere, moramo se truditi, da se združimo, da zlasti ob volitvah krepko, neustrašeno, složno nastopamo.

Jasnemu in krepkemu govoru je sledila burna pohvala.

Nato nastopi odvetnik g. dr. Janko Brejc iz Celovca ter v daljšem izbornem govoru kaže rane, ki nas bolé v našem narodnem in političnem življenju, a kaže tudi, kako si jih moremo zboljšati. Lepi govor, ki je imel za koroške Slovence polno zlatih naukov, kako nam je priti do boljše bodočnosti, hodemo pozneje objaviti v celoti. Poznati govornik je žel za svoja izjavanja burno pohvalo.

Predsednik Rozman opozori še na važnost občinskih volitev in zaključil shod. Takoj se je pričela cesarska slavnost. Otvorili so jo tamburaši celovške »Bisernice« s cesarsko pesmijo, slavnostni govor pa je govoril domači g. kapelan Iv. Rotter. V vznešenih, krepkih besedah je slavil našega cesarja Franc Jožefa in kazal, kako sta mu zvezdi vodnici ljubezen do Boga in ljubezen do avstrijskih narodov. Kaže, kake dolžnosti nam nalaga domovinska ljubezen in kako naj ohranimo zvestobo veri, domu in cesarju!

Za prijetno zabavo so nam poskrbeli pevci društva »Drava« iz Glinj, ki so se pod spretnim vodstvom g. Bernota v kratkem času že zelo dobro izvežbali, in tamburaši »Bisernice« iz Celovca. Da ni manjkalo smeha, poskrbel je znani govornik izpod Reberce.

Slavnost se je zvršila na občo zadovoljnost, shod pa naj obrodi sad pri prihodnjih obč. volitvah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. avgusta.

Peti sestanek slovenskega kršč.-mislečega dijaštva bo dne 24., 25. in 26. avgusta 1903 v Ljubljani. — Vspored je naslednji: Ponedeljek, dne 24. avg., ob 8. uri zvečer: Pozdravni večer v gostilni pri »Zvezdi« (Krisch, prej Ferline) na Cesarja Jožefa trgu. — Torek, dne 25. avgusta, ob 8. uri zjutraj: Tiha sv. maša, daruje preč. gosp. kanonik Andrej Kalan v cerkvi Jezusovega Srca. Ob 9. uri zjutraj: Otvoritev sestanka v dvorani »Rokodelskega doma« po predsedniku pripravljavnega odbora. Nato: Predavanja: Dopoldne: 1. Identičnost nauka in cerkve Pavlove z naukom in cerkvijo, kakršno je zasnoval Kristus. Dogmatično-historična razprava. Theol. Fr. Terseglav, Gorica. 2. Arheološki raziskavanja na Kranjskem. Phil. Anton Rabuza, Gradec. 3. Električni tokovi visoke napetosti in frekvence. Cand. mech. Vladimir Remec. — Popoldne ob pol 4. uri: 1. Slovensko vseučilišče. Phil. Vincencij Marinko, Dunaj. 2. Položaj in organizacija slovenskega katoliškega dijaštva. Phil. Ivan Grafenauer, Dunaj. — Ob 8. uri zvečer: Komerz v gostilni pri »Zvezdi« na Cesarja Jožefa trgu. — Sreda, dne 26. avgusta izlet na Grin-tovec.

Ubogi liberalci! Za liberalne živce se zopet pripravljajo velika katastrofa. Zato jim »Narod« že štirinajst dni ožema mrzle obkladke v obliki dolgovoznih Slandevih član-kov »Šuklje pred volivci«, katerih pa gotovo oni ne bero, katerim so namenjeni. Kakor pa sklepamo iz včerajšnjega »Naroda«, je sedaj, v pasjih dneh, zagrozil svojim čitateljem še z dolgo vrsto uvodnikov o kandidatu Šukljeju. Res, smilijo se nam liberalci, da jih »Narod« tako muči. Normalni živci pametnih ljudi bi ne prenašali neslanih rodomantad, a liberalci bodo potrpežljivo pogoltali tudi to žaltave hrano. Malo debelo sicer gledajo, ko se jim štrina mede in jih zapuščajo razsodni možje, toda »Narod« kmari svojo pot dalje v vrtinec. Ker se »Narod« s toliko silo zaganja v dvornega svetnika Šukljeja, je znamenje, da liberalci ne

Dalje v prilogi.

morejo mirno preboleti udarca, ki ga jim je katoliško-narodna stranka napravila s to kandidaturo. Mnogi liberalci so že doslej zabavljali na svojo delegacijo v državnem zboru, kjer se je odlikovala po svoji odsotnosti in nedelavnosti, v bodoče se morda sploh ne bodo zmenili za svoje poslance. To peče liberalce, in tega dejstva ne zmije vsa ploha »Narodovih« člankov. To pa bodi bodrilo našim somišljenikom, da se najobilnejše udeležo volitve in ob sijajni zmagi zakličejo: Ubogi kranjski liberalci! Tako bode liberalce glava bolela po »Narodovih« člankih, kakor že večkrat.

Politika v cerkvi. Iz Trsta se nam piše: Zadnja »Edinost« je objavila članek »Politika v cerkvi«, v kojem posnema notico iz »Piccola« da je namreč presv. škof mngs. Nagl aplaudiral istrski himni, in izrablja stvar na res nelojalen način. Prvič moram zabeležiti, da »Edinost« imenuje navadno »Piccola« velikega lažnjivca; ima tudi prav! Vaakokrat pa, ko more izrabiti iz lažnjivega »Piccola« kako vest proti škofu, o vzame za čisto resnico. To je dejstvo, o katerem smo se prepričali, ker čitamo vsak dan oba lista. Ali je to lojalno — o doslednosti ne vprašamo — je drugo vprašanje. Drugič je isti veđer, ko je »Edinost« napadla škofa, prinesel laški dnevnik »Trieste« notico, v kateri očita »Piccolo« maliciozne insinuvacije, glede škofa. Da je škof aplaudiral godbi, kakor drugi navzoči duhovniki, ni nič čudnega — saj pričakujejo, da se pohvalijo, drugače ne marajo trobiti; o kakem entuzjazmu pa pri istrski himni kot taki ni govora, ker škof ni znal, da je to istrska himna in še manj, da ima ta pesem laško-nacionalni značaj. Zakaj pa ni »Piccolo« prinesel vesti, da je Presvetli želel slišati cesarsko himno, pa je vendar le ni slišal v Daili? — Kar se tiče rojanskih zastopnikov, katere je sprejel škof v sredo 12. t. m., moramo omeniti, da jih je sprejel zelo prijazno in da so se mudili pri njem od 5. do 7. ure popol. Prišli so kot »odposlanci« shoda slovenskih župljanov rojanskih, kateri so se bili zbrali menda dne 2. avgusta. Ta shod, kojega bi hoteli nekateri predstaviti kot zaupen shod, bil je formalno javen shod. Prisostovala sta tudi socialistiška voditelja Kopač in Linhardt. Udeležilo se je kakih 80 oseb! To so zastopniki slovenskih faranov. Eden izmed socialističkih voditeljev je polemiziral proti zahtevam staroslovenskega jezika, češ, da ga ljudje ravno tako malo razumejo kakor latinski. Na to so mu odgovorili gg. od »Edinosti«, toda bolj z rokavicami. Sploh pa se socialistom ne marajo zameriti, kar je razvidno tudi iz članka, ki ga je prinesla »Edinost« pred dnevi proti »Rdečemu praporju«. Da se otrese »klerikalizma«, napada duhovščino rojansko, posebno nekega slovenskega duhovnika, češ, da govori v propovedih o slabem berilu na tak način, da kaže s prstom na »Edinost«. Mi ne vemo, na koga kaže g. kapelan, toda če se kdo čuti prizadetega, naj se poboljša. Ker pa hoče zadnja »Edinost« nekaj govoriti o načinu, kako da je sprejel mngs. Nagl slovenske zastopnike rojanske, ponavljamo, da so bili sprejeti na ljubezniv način in da so ostali dve uri pri njem. O predmetu pogovora Vam ne pišem danes; toda če začne »Edinost« zavijati, Vam bom tudi jaz sporočil.

Cesarjev rojstni dan so v Mariboru, kakor se nam od tam piše, posebno slovesno praznovali. Premil. knezškof gospod dr. Mihael Napotnik so po slovesni cesarski sveti maši še v tamošnji kadetski šoli prisostvovali prisegi, katero so storili izšolani kadetje. Ob 1. uri popoldne so prevzvišeni nadpastir okoli petdeset p. n. gostov iz raznih slojev mesta mariborskega povabili k svoji gostoljubni mizi. Na dvorišču je med obedom veteranska godba svirala iz brane komade. V zdravici svoji so premil. knez in škof posebno poudarjali razloge, iz katerih mora vsak pošten Avstrijec pristočno ljubiti svojega cesarja, ki je pred 50 leti bil rešen očitne smrtne nevarnosti. — Po mestu je vihralo mnogo cesarskih zastav.

Narodovi prijatelji. »Slov. Narod« je pred dnevi z največjo slastjo ponatisnil dopis gospoda Johanna Adamitscha, bivšega nadučitelja in šolskega vodje v Črešnjicah.

Da posvetimo nekoliko resnicoljubnemu in narodno delujočemu »Narodu«, naj povemo, da je ta šolski vodja eden najborbivejših pisateljev in dopisnikov nemškega »Stajerca« s katerim ima naš »Narod« tako intimne zveze, da išče zanjga celo urednikov po Kranjskem, kakor se je to lani zgodilo. V politiko z lažnjivim dopisom se ne bomo spuščali, pač pa zabilježimo, da si neradi, ampak moramo, da bode konec tega boja in v prid narodni stvari v Črešnjicah, da je šel gospod Adamitsch v pokoj radi »Progressive Paralyse und Verfolgungswahnsinn«. Neradi, a primorani smo segli po tem orožju; pa ako nas s koli napadajo po nedolžnem, imamo pravico, da se branimo. »Narodu« pa kličemo, le naprej po poti »Stajerčevih« pristašev.

Osebnost. Deželni šolski nadzornik g. František Levec je danes prevzel inspektorat ljudskih šol na Kranjskem.

Hinko Sirovatka, organizator Hrvatov v Ameriki. G. Hinko Sirovatka, ki je pred kratkim časom prišel v Ameriko, bo prepotoval vse kraje Zedinjenih držav, kjer bivajo Hrvati v večjem številu, da v ime narodne hrvatske zveze v kolikor mogoče organizira vse Hrvate v Ameriki, da jih zainteresuje za dogodke v njih domovini in spozna do dobrega stanje ameriških Hrvatov.

Občni zbor »Duhovskega podpornega društva« bo jutri ob 10. uri popoldne. Želeti je, da se člani občnega zbora udeležo v velikem številu.

Velika nesreča. Dne 13. avg. t. l. nastala je ob 2. uri popoldne nevihta, katera je obsegala celo Mursko polje. V križevski fari je stara navada, da se zvoni, ako se bliža nevihta. Celi popoldan se je zategadelj razlegalo zvonjenje po Stari in Novi vasi. Ob pol 7. uri zvečer se sliši tresk in naenkrat utihne zvonjenje. Zvonjenje oskrbuje rodbina Majcen. Usodepolni dan je zvonila 16 letna deklica Františka Majcen. Ko zvonjenje utihne, pošlje skrbna mati gledat, kaj se je zgodilo. Našli so deklico v kotu kapele popolnoma mrtvo. Udarilo je v poleg stoječo lipo. Od lipe skočila je iskra v zvon in od zvona po lancu — kateri je namestu voža — zraven v deklico, katera je mrtva obležala.

Svojo mater razsekal. Iz Reke se poroča: Iz blaznice odpušeni 24letni Jakob Ribarič iz Berloga, okraj Ogulin, je doma s sekiro pobil živino posestnika Novosela in mu zažgal hišo. Težko je ranil svojega očeta. Mati je bežala. Ribarič je letel za njo in jo razsekal s sekiro. Nato je sam megal sebe ubil.

Huda toča razsajala je dne 13. t. m. okoli pol 6. ure v Novi cerkvi pri Celju. Padala je debela kot orehi in še debelejša ter povzročila mnogo škode v vinogradih in na sadnem drevju. Ljudje še take ne pomnijo.

Ponesrečil se je opravnik kmetijske šole na Grmu g. Peter Vrisk. V nedeljo 9. t. m. popoldne je bil po službenih opravkih v Predini. Ogledal si je pri tej priliki tudi župnikov hlev, kjer ga je pa župnikov konj tako nesrečno udaril v trebuh, da je moral ubogi mož vsled prizadetih ran v terek jutraj v bolnišnici umreti.

Cerkveni rop. Pred par dnevi po noči so neznani lopovi v župni cerkvi sv. Vida v Gradcu, ukradli monštranco, tri kelehe in več ciborjev. Varadene radi se cenijo na 12.000 K.

Električna razsvetljava v Gorici. V soboto zvečer začela je redna električna razsvetljava v Gorici. Električno razsvetljeno bodo ulice: Corso Giuseppe Verdi, Šolska ulica, Raštelj in Gosposka ulica ter trgi: Travniki, Koren in Stolni trg.

Tržaški namestnik na potovanju. Namestnik graf Güess si je ogledal okrajno glavarstvo v Tolminu in potem razne cestne zgradbe. Bil je v Grahovem in Podbrdu, kjer si je ogledal naprave podjetja Ceconi.

Slovensko šolstvo v Trstu. V terek je imela možka podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu svoj občni zbor. Iz tajnikovnega poročila posnamemo, da je družba sv. Cirila in Metoda vzdrževala do sedaj pri sv. Jakobu v Trstu štirirazredno deško in dekliško ljudsko šolo, ter da se ta šola s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazrednico. V preteklem šolskem letu obiskovalo je šolo 306 dečkov in 313 deklic. Če se pomisli, da šteje St. Jakobski okraj Tržaški nad 30.000 prebivalcev, od katerih je nad ¼ Slovencev, potem si moremo

misлити, koliko slovenskih otrok mora ostati brez domačega pouka, ker jih slovenska šola ne more toliko vsprejeti. Kje so pa otroci iz družih mestnih okrajev, kakor n. pr. iz Ročla, iz Kjadina, pri sv. Alojziju, iz Škorklje in iz Belvedera, v katerih okrajih tudi po večini prebivajo Slovenci! Tolika krivica, ki se godi tržaškim Slovincem, kriči do neba!

V poročilu »Ženo umoril« v »Slovenca« z dne 8. avgusta t. l., st. 182, moram resnici na ljubo popraviti, da Martin Podstudenšek iz Podstudenca okr. Kamnik ni umoril svoje žene »radi nje-nega lahkomišljenega življenja«, ker je bila njegova žena yzgodna kristijana, kar pa se o njem ne more trditi. Tudi je rad popival in imel znanje z drugimi ženskami. Nasledki takega znanja so se že očitno pokazali. Ako se mu dokaže zločin, storil jo to le zaradi svojega lahkomišljenega življenja. Ljudje ga sploh obsojajo.

S sv. Višarj se nam poroča: Na praznik v soboto je tu razsajal grozovit vihar. Treskalo je, grmelno in deževalo, da je bilo groza. Po bližnjih gorah pa se je vsula toča. Ljudij je bilo na gori nad 3000, ki so zaradi nevihte prenočili večinoma v cerkvi. — Zadnjič smo omenili, da mnogi Slovenci kupujejo spominke z nemškimi napismi. »Narod« nam je odgovarjal, da to delajo le klerikalci, ker liberalci ne hodijo na božja pota. Ze mogoče, da hodijo mnogi Bogu na pot in ti so večinoma tisti, ki se ponašajo s svojo nemščino. — Nemška slavnost v Zajezerju se je izjalovila. Pričakovali so nad 200 gostov, a prišlo jih je le okoli 70. Tudi o vojaški godbi ni bilo sluha, pač pa so posamezni »heil« klici motili tajni mir v slovenskih Zajezerjih.

Smrtna kosa. Na Reki je umrla gospa Lucija Holz, soproga g. Vatroslava Holza, potovalnega uradnika banke »Slavije« v Ljubljani.

K požaru na Vačah. Uradni list poroča, da so ogenj na Vačah povzročili Mat. Murn, Henrik Muren in Jožef Bavec, ki so se igrali z žvepljenkami. Pogorelo je skupno 38 hiš in 43 gospodarskih poslopij. Škoda je cenjena na 448.600 kron. Zavarovani pa so bili pogoreli le za 83.000 kron. Stirje pogoreli sploh niso bili zavarovani.

Katoliško šolsko društvo za Avstrijo je priredilo o priliki cesarjevega godu dne 18. avgusta v Maria-Ezersdorfu pri Dunaju veliko prveško slavnost; sodelovalo je dunajsko krščansko žensko društvo. Med drugimi je govoril naš rojak g. Jakob Pukl, ki je načelnik podružnice kat. šolskega društva za okraj Enzersdorf.

Knjižnice »Slov. kršč. socialne zveze« izdeta v kratkem dva zvezka skupaj.

V Konjicah je, kakor se nam piše, te dni pri vojaških vajah zbrano ne malo vojakov. Ti so »cesarske maše« imeli tam zunaj trga na nekem travniku. Vse potrebno so pripravili vojaki. In ker nimajo s seboj lastnega duhovnika, vsled tega je službo božjo služil veleč. gospod dekan in vojaški dosluženec Hrastelj. Po noči se je bila vtila ploha, ali sledeči dan bil je lep in se je brez posebnih ovir lahko vršila slavnost rojstvenega dneva presvetlega cesarja.

V korist pogorelcem na Vačah. V nedeljo dne 23. t. m. popoldne ob 4. uri se vrši v gostilni »pri Fortunii« s prijaznim sodelovanjem litijske godbe tombola v korist pogorelcem na Vačah. Dobitki za tombolo blagovolijo naj se oddati v imenovani gostilni do nedelje popoldne.

Samomor narednika. V nedeljo se je v Celovcu ustrelil narednik Remšnik. Vzrok samomora je strah pred kaznijo in ravnanje njegovih predstojnikov.

Za možem v smrt. V Celovcu je umrl vinski trgovec in posestnik Mihael Taberšek. To je njegovo ženo tako razburilo, da jo je zadela kap. Dva dni po moževi smrti je umrla tudi žena.

Razpisane službe. V Čemšeniku je razpisano mesto prov. učitelja. — Mesto učitelja je razpisano v Dobu. — Pri celovškem drž. sodišču je razpisano mesto uradnega sluga.

Iz Zagreba se poroča, da v okraju Daruvar madjaroni proti opozicijskemu kandidatu dr. Mirku Grahovcu kandidirajo dr. Edvarda Kürschnerja, rojenega žida.

K nesreči v Rimskih toplicah. Truplo v Savinji utonilšega ml. Amerikanca Chapmana so dobili pri zidanem mostu nasproti cementne tovarne. Truplo bodo prepeljali v Milan, ondi je sežgali in pepel potem poslali v Ameriko.

Streljanje proti nevihti pred 130 leti »Argo« priobčuje odredbo kranjskega deželnega glavarja z leta 1769, ki odreja streljanje proti nevihti.

Diletantje iz Kranjske gore. prirede v nedeljo dne 23. avg. t. l. na vrtu g. Ant. Slavca svojo drugo veliko vrtno veselico in sicer na korist zgradbi nove slovenske planinske koče pod Križem v občini

Kranjska gora. Vspored: 1. koncert, 2. srečkanje, 3. šaljiva pošta, nato sledi velika narodna igra »Deseti brat« v petih dejanjih s petjem, po Jurčičevemu romanu spisal g. Fran Govekar. H koncu prosta zabava, ples in korjandoli-korzo. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen zidanju nove slovenske planinske koče, na dežati se je obilne udeležbe. Darila za srečkanje se hvaležno sprejemajo. Zavedni Slovinci, pridite v mnogobrojnem številu k veliki veselici, ker se gre za narodno stvar!

I. praktični socialni tečaj za delavce v Gradcu se vrši v dneh 6. do 8. septembra. Tečaj je v prvi vrsti namenjen za krščanske delavce in rokodelce na Stajerskem, vendar so pa, kakor pravi pripravljalni odbor, dobro došli tudi prijatelji iz sosednih dežel in pospeševalci delavske stvari. Priglasila sprejema Krist. Fischer pri »Volksblatt«, Gräde, Schönaugasse št. 64.

Liberalna zdijvanost in surovost. Piše se nam: Črnovski liberalni župan g. Janez Lampe je čutil potrebo, da je naš članek »Liberalna zdijvanost in surovost« skušal postaviti na laž in se podpisal s svojim imenom. Da je to storil, je iskal sveta v Ljubljani. Glede prejšnjih zastarelih slučajev se ne bomo z njim prekljali, ker žal svoj čas nismo vedno sledili preiskavam. Mimogred le omenjamo, da se je za časa občinskih volitev cele tri ure s samokresom streljalo pod župnijskimi okni. Strelji so prihajali v smeri od hiše županove matere proti župnišću, kakor nam zatrjuje priče. Orožnik je drugo jutro povpraševal v dotični hiši, kdo je streljal. V župnišče pa ni bilo nikogar. Glede zadnjega slučaja pa izjavljamo resnici na ljubo: 1) Komisija, obstoječa iz župana in dveh orožnikov, je pred več ljudmi konstatirala, da se je rabil dinamit, kateremu je bilo mogoče primešane nekaj finega lovskega smodnika. Ni pa res, da je bil les ves očrnilen, kar trdi gosp. Janez Lampe. 2) Izključeno tudi ni, da je bil mlaj osmojen od zažigalne vrvice. 3) Da ni bil smodnik, ampak dinamit, zato govori grozni pok. 4) Ako bi bil mlaj razstreljen s smodnikom, bi bila morala biti odprtina zabita z opeko ali podobno tvarino, o čimer ni bilo duha ne sluha. Tudi ni imel krivec časa mlaja zabijati. 5) Da ni bil smodnik, zato govori strašni učinek. Smodnik bi bil mlaj le razklal. V resnici pa je bil mlaj strahovito razmesarjen, in precejšen kos od trgan. Slednjič vprašamo, zakaj so morali mlaje v enem tednu podreti. Bila je velika nevarnost, ako bi bila iskra od zažigalne vrvice odletela v zraven stoječo drvarnico, da se ne bi upepelila cela vas. Naj bi bili šli mimo ljudje ali vozovi, zgodila bi se bila lahko strašna nesreča. Sreča je bila, da je mlaj stal še pokonci. Da bi bil padel, bi bil podrli sosednjo hišo. Zadnji dopis v »Slovenca« je bodel nekatera celo v Idriji. Zatrjevali so, da se morajo krivci dobiti na vsak način. Tudi mi smo tega mnenja. Liberalni župan pripisuje zločin fantom. Če je on o tem prepričan, upamo, da bo gotovo dobil krivca, saj celo lahko dožene, da so bili med krivci sinovi njemu tako neljubih klerikalcev. Storili pa bomo vse korake, da preiskava ne bo zaspala.

Tiskovna pomota. V včerajšnjem poročilu o shodu v Velikih Laščah naj se čita, da more Avstrija vzdrževati več 40.000, a ne 400.000 vojakov, ako porabi za se oni denar, ki ga daje Ogrski.

Ljubljanske novice.

Borba v cirkusu je bila včeraj končana. Zmagovalec pri borenju je bil Svedec Gustavsohn, ki se je tudi oglašil k tekmovalju. Gustavsohn se je metal s Stefanom Stanejem. Zanimiva je bila Moretijeve borba z mesarjem Svobodo. Moretti je hotel Svobodo izriniti k ograji, Svoboda je pa bliskoma prevrnil Moretija preko ograje. Moretti je bil poškodovan ter je bil nesposoben za nadaljni boj, kakor je sam izjavljal. Svoboda je hotel na vsak način dokončati borenje, Moretti pa ni imel nič več veselja za to. Občinstvo je hotelo, da se Moretti dalje bori. Mesarji so bili junaškega nastopa svojega tovariša Svobode izredno veseli ter so ga nekateri obdarovali z desetkronskimi cekini, češ, da so veseli, da se dobi med mesarji fant, ki »komedijontarja« vrže. Navzoči številni mesarji so svojemu kolegu Svobodi krepko klicali »Zivio!« To je poročevalca »Laibacher Zeitung« očitno razburilo, da pravi, da je to bil »das niederere Publikum«. Skoro bomo doživeli, da bo uradni list občinstvo psoval z »mobom«. Ali res ne more »Laibacherica« izhajati, ne da bi psovala slovenskega občinstva?

»Jac« je kopal. Franc Ojster, ki je že marsikak »šac« zasledil, pa še nobenega vzdignil, kopal je v petek po noči v gozdu na gradu v potu svojega obraza in iskal po skritih zakladih. Bilo je o polnoči. Kopanje se je v tihhi noči slišalo na Karlovsko cesto in dva radovedneža sta poklicala policajca, da je šel z njima na grad. Po mašje so se plazili ti trije do prostora, od koder je pri-

hajal glas. Ko so bili prav blizu, prižgal je policaj svetilko in razsvetlil prostor. Ojster se je tako prestrašil, kakor da bi bil sam hudi duh prišel po njega. Kar spregovoriti ni mogel. Ko se je spet ohrabil, ozmerjal je policaja in njegova spremljevalca, ker so ga motili, ko je bil v risu in tako preprečili, da ne bode mogel vzdigniti zaklada, ki je po njegovem mnenju in prepričanju na mestu v gozdu zakopan. Ves nevoljen je šel s policajem na Karlovske ceste in je ves čas mrmral, kako da je bil spet nesrečen.

Begunec v Ljubljani. Danes ob pol 9. uri dopoldne je na Dolenjski cesti delavec Peter Andrijani iz Krašnje navlašč sunil žensko Františko Kovač, tako, da je padel škat, v katerem je nesla oprano perilo domov, z glave in se je perilo zopet umazalo. Perica je poklicala policaja, ki se je podal za Andrijanijem, toda ta jo je, ko je zagledal policaja urno odkuril na Golovec. Policaj je tekel na stražnico na Poljanski cesti, da sta šla dva policaja Andrijaniju nasproti, ker je bilo pričakovati, da pride z Golovca pri Poljanskem mostu v mesto. Tapa je prišel. Komaj pa je zagledal policaja, spustil se je spet v beg in je skočil v Gruberjev kanal hoteč ga preplavati. Toda stražnik sta ga vsak na enem bregu stražila, da bi jima ne ušel. Andrijani ni vedel, kako bi si pomogel in začel je markirati, da se potaplja, na kar je mitovski paznik prinesel drog s čavljem, da bi ga potegnil ven. Sedaj se je še le Andrijani vdal in je prišel ves moker na breg, kjer ga je stražnik prijel in odgnal seboj.

Umrli je soproga višjega finanč. svet. nika gospa Marija Lenarčič. — Na Poljanski cesti št. 45 je umrl g. Silvester Oblak.

Cirkus Viktor ima jutri zadnjo predstavo v Ljubljani. Danes se bo borba mej Svehodo in Moretlijem odločila.

Javen shod priredil v četrtek 20. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni »pri kroni« ljubljanski pekovski pomočniki.

Surovost. Pekovski pomočnik Franc Blatnik je šel 16. t. m. svojega tovariša pekovskega pomočnika Jožeta Wolfa buditi, da bi šel na delo. Wolf udaril je Blatnika s pestjo po ustih, da mu je prebil ustnice in poškodoval zob.

Na c. kr. šoli za babice v Ljubljani se začne 1. oktobra t. l. učni tečaj za babice s slovenskim učnim jezikom. V ta učni tečaj se sprejme ženske, ki še niso prestopile 40. leta svoje starosti in katere, ako so še neomožene, so dopolnile že 24. leto, ter so učnega jezika v besedi in pisavi zmožne.

Otročji voziček je ukradla neka neznana ženska lekarnarju Ub. pl. Trkoczyju iz veže na Mestnem trgu št. 4. Voziček je bil rumeno pobarvan in pozlačen in je imel ručice pregrinjalo in pri sprednjem kolesu pero popravljen. V vozičku je bila blazinica zaznamovana s monogramom G. T. in krono, pernata blazinica in žimnica.

Izgubljen. Gostilničar Ivan Goršič je izgubil zlat ščipalnik. — Franc Piškur, delavec, je izgubil kuvert, v katerem je bil zlat za 10 kron in bankovec za 10 kron. — Potnik Ignacij Kvas je izgubil včeraj zvečer v cirkusu zeleno denarnico z manjšo svoto denarja.

V Ameriko. Danes ponoči je odpotovalo odtod v Ameriko 34 Slovencev in 186 Hrvatov.

Dogodki na Hrvaškem.

Novi pobj v Zapršiću.

Iz Zagreba 18. avgusta.

Ravnokar sem zvedel grozno nesrečo, ki se je zgodila danes dopoldne v Zapršiću radi nepostavno razobešene mažarske zastave. Na kolodvoru v Zapršiću je bila razobešena mažarska zastava desno od hrvaške. Kmetje iz okolice so to slutili, da bode zopet razobešena mažarska zastava na kraljev rojstni dan, pa se jih je zbralo do 600 pred kolodvorom ter so odločno zahtevali, da se odstrani mažarska zastava. Kor se to ni zgodilo, nadržel je narod na kolodvor ter strgal mažarsko zastavo. V tem trenutku pa je pred kolodvorom postavljena žandarmerijska straža vstrelila med narod in trije moške so se zgrudili mrtvi na zemljo. Koliko je ranjenih ni še javljeno, ali jih mora gotovo mnogo biti. Narod se je valed tega strašnega prizora razbežal, vendar pa so jih žandarji zasledovali ter jih mnogo odpeljali v zapor.

In kotarska oblast? Ona je znala, kaj se godi v Zapršiću, da je narod vznemirljen še od prvega slučaja, in da bi moglo priti zopet do žalostnih prizorov, če se iznova razobeši mažarska zastava. In kotarska oblast je tudi zares zahtevala, od zagrebškega žandarmerijskega zapovedništva, da se straža v Zapršiću pojači. In zares je še včeraj prišlo v Zapršić iz Zagreba šest žandarjev, ki so tako žalostno izvršili svojo dolžnost. Tukaj bi se bila očevidno lahko preprečila ta grozna nesreča, da je bilo samo malo dobre volje in previdnosti. Kam to vodi, če se bode kri dobrega hrvaškega na-

roda, ki brani svoje po postavi zajamčene pravice, prelivala na tak način, kakor se je to iznova godilo v Zapršiću. Kaj velja na Hrvaškem zares le še moč jačjega, a od kralja potrjena postava čisto nič? In tudi to so nasledki »poštenih sredstev« Khuen Hedervaryjevih.

Danes je odšla jedna stotinja 16. polka v Zapršić.

V Zagrebu so bile tudi razobešene mažarske zastave, ali je v mestu mir. Z dežele do zdaj še nimamo poročil.

Premembe pri vladi in nove volitve.

Iz Zagreba se nam poroča: Zdaj se snujejo pri vladi neke premembe. Predstojnik pravosodja gotovo v kratkem odstopi, a tudi nekoliko starejših velikih županov pojde v pokoj. Novi ban potrebuje novih sil. S Petrovo skalo, tako je prav neumestno nazval novi ban pri svojem nastopu mažaronsko stranko, menda ni popolnoma zadovoljen, ker se čuje, da se pripravljajo pri vladi tudi na nove volitve. Opozicijski časopisi opominjajo vse redoljube po deželi, da so pripravljeni za vsak slučaj, kajti tudi novi ban bi mogel razpisati volitve v najkrajšem roku, kakor je to storil zadnjikrat bivši ban Khuen-Hedervary, ker že ni mogel najti bolj »poštenega sredstva«, da iztisne opozicijo iz sabora. In ravno to mu je pomagalo, da je zares nekoliko opozicionalcev premagal pri volitvah.

Ker je to sredstvo enkrat pomagalo in ker na videz ni tako nasilno, kakor drugi razni dogodki pri volitvah na Hrvaškem, se ga hoče morda poslužiti tudi sedanja vlada. Čudno je, da se te vlade ne čutijo nikdar varne svoje zmage, če tudi imajo tolike čete svojih somišljenikov, da jim ne bi smela pretiti nevarnost, ko bi bila le stvar, za katero se bori, tako dobra in poštena, kakor njeni organi na vsa usta zatrjujejo. Da se pri novih volitvah ne bode bolje ravnalo, nego se dela zdaj pri dopolnitvah v Zlataru in Daruvaru, je čisto naravna stvar. Kar se je dvajset let prakticiralo, to se ne da tako hitro odstraniti, a tudi ne udušiti. A ker se hoče vladati po starem kurzu, je naravna stvar, da se dobra in poštena uprava poprejšnje vlade pridržijo. A velik del, rekli bi skoraj največji, te dobre in poštene vlade je bila ravno glasovita praksa pri volitvah v hrvaški deželni zbor. Zato se hočejo te dobre prakse še za naprej držati, ker popolnoma odgovarja celemu današnjemu vladnemu sistemu.

Vstaja na Balkanu.

Uradna poročila o makedonskem gibanju vedo naštevati samo grozodejstva, ki jih uprizarjajo vstasi. Znano pa je, da turške regularne čete ne pestopajo boljše. Tako n. pr. so Turki napadli bolgarsko selo Kruševo, je požgali in prebivalce vse do zadnjega pomorili.

Ko je vlak pri Ferisoviču ušel s tira in je več vojakov poginilo, maščevali so se drugi nad nedolžnimi kmeti in želez. uradniki ter jih več pomorili.

Krščanski prebivalci carigradskih predmestij se bojé obletnice, odkar je sultan zasedel prestol. Pričakujejo se izgredi pijanega vojaštva. Bolgari, Armenci in Grki se zapirajo v stanovanja. Predvčeršnjim je prišlo nekoliko vojakov iz Makedonije; napadli so več krščanskih trgovin in jih oplenili, posestnike pa pretepli. Policija se za to ne briga. Orožnik Mustafa je ustrelil 17letnega laškega ribiča. Laški poslanik zahteva odškodnino.

Vstasi so oplenili in požgali štiri turške in grške vasi v solunskem okrožju, okraju Najavsta. Vlada je poslala v solunski okraj novih 16 redif-bataljonov in v okraj skopljanski 7 bataljonov.

Zadnji dogodki v Makedoniji silno uplivajo na bolgarsko javnost. »Večerna Pošta« pravi: »Evropa more zahtevati, da umremo, k samomoru nas pa ne more siliti«.

V nedeljo vrši se v Belgradu veliki ljudski shod za Makedonce; posvetovali se bodo, kako naj Srbija pomaga makedonskim kristjanom.

Slavnost slovenskih ognjegascv v Prazi.

Iz Prage.

Za nami so slovesni dnevi, ko so si prvi zastopniki vseh slovenskih ognjegascv v zlati Prazi podali bratsko roko. Slovenci, ki so bili doslej pri državni gasilni zvezi na Dunaju, spoznali so na tem zborovanju, kako ta zveza strankarsko vpliva na korist nemštva in kako čudno jo podpira vlada. Čas bi torej bil, da tudi vsa ognjegasna društva na jugu države stopijo v zvezo slovenskih ognjegasnih društev, v kateri so že bratje Čehi in Poljaki in ki po svetu živa mnogo večji ugled, kakor pa dunajska državna zveza. Osebnost so bili navzoči poleg Čehov, Poljakov, Rusinov, Hrvatov in Slovencev tudi francoski ognjegasci, pozdravi pa so prihajali od petrograjskih gasilcev, od gasilcev v

Odesi, v Belgiji, Holandiji in Londonu — povsod smo opazili, kako prodira čast slovenskega imena in kako močni smo lahko avstrijski Slovani, ako se na vseh poljih organizujemo v neprodorno falango.

Ne bodem Vam opisoval, kako srčno smo bili Slovenci povsod sprejeti, omeniti hočem le najpomembnejše točke našega stanka. Čustva naša do bratov je v mestni hiši praški izrazil slovenski delegat gospod Fr. K. Trošt, ki je govoril tudi na banketu.

Posebno važen za slovensko ognjegastvo je bil občni zbor zveze slovenskih ognjegasnih društev, kateremu je predsedoval predsednik te zveze Poljak dr. Cwiklicer. Posebno ostro so prijemali državno zvezo na Dunaju in povdarjali, naj bode Slovanom v Avstriji vedno v mislih Svato-plukove besede.

Odločno so povdarjali delegati, da je državni zvezi več za nemštvo nego za ognjegastvo.

Sprejeta je bila resolucija, ki izjavlja, da državna zveza ne zastopa interesov slovenskih ognjegasnih društev. Nadalje je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, naj dá vlada zvezi slovenskih gasilnih društev subvencijo v isti višini, kakor jo daje državni zvezi, in da dovoli naši zvezi tudi iste pravice. Za ponesrečene ognjegasce se je zahtevala državna penzija.

G. Mihálek je pozival navzoče Slovence, naj izstopijo iz državne zveze in pristopijo zvezi slovenskih ognjegasnih društev. »Mi upamo«, dejal je govornik, »da jih drugo leto že vidimo v svoji sredi«.

Konečno je bila sprejeta resolucija, naj slovenska ognjegasna društva kupujejo svoje potrebščine pri slovenskih trdkah.

Krasno se je slovenska vzajemnost kazala tudi pri nadaljnjih točkah. Veliko pozornost je zbudil govor dr. Cwiklicerja, ki je dejal: Pač je razprostril črni orol svoje peroti proti češkemu levu in belemu poljskemu orlu, toda lev se je zbudil in vzdignil je glavo... Lev se še ni vzdignil, ali črnemu orlu kaže: »Do sem in ne dalje!« Posebno je bil odobran tudi govor gosp. Jož. Maháčka, ki je opisal težnje Slovanov in zaklical: »Najprej pride kulturna, potem politična zmaga«.

Kljub dežju je sijajno uspel tudi slavnostni sprevid, ki se je vršil v nedeljo. Devet godb je igralo v velikanškem sprevidu, v katerem je korakalo okoli 16.000 mož. »Ziveli Slovenci!« čuli smo od vseh strani. Tu smo se Slovenci učili, kako Čehi razumejo kot krepko narodno stražo organizovati tudi svoje ognjegasce. Ni čuda, da državni ognjegasni zvezi to ni všeč. A Slovan se vzbuja ter se organizuje v dosedaj svojih pravic. Slovenski ognjegasci, pridružite se kolu svojih slovenskih bratov, Slovincem na čast in korist!

Afera Humbertiana.

Vedno lepše se razvija obravnava proti Humbertovim in vedno bolj se obračajo simpatije občinstva rodbini Humbertovi, kajti vedno bolj je jasno, da so Humbertovi bolj goljufani od drugih, kakor so sami druge goljufali. Najbolj prijemajo justičnega ministra Vallè-ja in njegovega bankirja, nekega levantskega žida.

Vallè-ju sedaj zelo prede in se bo moral zagovarjati pred parlamentom, ako bo dotle še justični minister.

Oskrbnik konkurzne mase je v petek postregel s številskami, ki so res velikanske. Premičnine so se prodale za 2.370.000 fr., nepremičnine pa za 2.200.000 fr. Pasiva znašajo, kakor se doslej ve, 28 mil. fr., nominalni dolgovi znašajo 177 mil., resnični pa 50 mil. Tereza Humbert, kakor se da sklepati, ni hči zakonskih Daurignac — nima ne rojstnega lista, ne domovnice — ampak hči neporočene sestre nekega milijonarja.

Ob času njenega rojstva sta bila Daurignac-a zraven in sta vzela dekletce seboj, ker so jo hoteli stariši zavreči. Ta milijonar je bil v Parizu dobro znan in je pred par leti umrl. Njegova vdova bo po svoji smrti zapustila 100 mil. Terezi, ki je na to tudi čakala. To so seveda ugibanja, koliko je na tem resnice, se bo že pokazalo.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Smrt rodbine. Richter, posestnik nekega posestva v Rossbachu, kraj Ascha, je kopal 14. t. m. s svojo ženo in z dvema otrokoma v nekem rovu, da si nakoplje peska. Naenkrat se vsepe cela peščena stena in zasuje četverico. Akoravno so ljudje hitro pritekli na pomoč, vendar so pa potrebovali več ur, predno so izkopali ponesrečeno obitelj. Vsi štirje so se zadušili. — Bolgarski knez okraden. Policija v Miskolcu je obvestilo mestno glavarstvo Budimpeštansko, da je bil iz voza, v katerem se je vozila prtljaga bolgar. kneza, ukrad. kovčeg s srebrnim grbom. V kovčegu je bilo mnogo srebrnih posod velike vrednosti. O tatu doslej ni nikakega sledu. — Santos Du-

mont se je izjavil, da se v avgustu več ne dvigne z balonom, ampak šele začetkom septembra. Dvignil se bo v balonu, ki bo imel tri gondole. Vzel bo seboj tudi ljudi in sicer v vsako gondolo po 4. Vojaške poskušnje se bodo vršile šele, ko bo kapitan Hirschauer poročal vojnemu ministru. — 81 kilometrov v eni uri je prevozil na biciklu pri svetovni dirki Francoz Dangla v Parizu. — Huda nesreča na morju. Iz Helingfora se piše: Vrhni krov neke ladje, ki je vozila v bližnje vasi ljudi k službi božji, se je udrl pod težo velike množice ljudi, ki so popadali ali v morje ali na spodaj stoječe ljudi. Pri tem je bilo 30—40 ljudi ubitih, mnogo težko ranjenih. — Nesreča v gorah. Sedem turistov, ki so šli na Montblanc, pogrešajo. Bati se je, da so se ponesrečili. Na prelazu Strelepas na Švicarskem se je ponesrečil trgovec Maks Wanner. Včeraj so našli njegovo truplo. Dunajski turist in uradnik neke akcijske družbe, Oskar Bergmann, se tudi pogreša. Šel je, ker je bil na dopustu, na Veliki Klek in od 9. t. mes. ni od njega nobenega glasu. 9. t. m. je pisal, da gre 10. na Klek, ker je pa te dni razsajal vihar in je zelo melo, se boje, da se je ponesrečil. — Divjiki je pohodil včeraj zjutraj v menežariji v Schönbrunnu čuvaja Völklina. Völkl si je sam kriv, ker vkljub vsem svarilom je le še hodil v kletke. Völkl je umrl. — Srebrnerudnike v Kutnigori so zaprli in zadržali, delavce pa odslavili. V srednjem veku so bili ti rudniki največji v Evropi, v njih se je delalo od 13. stoletja. Rudniki so bili v erarični lasti. — Strelni poskusi. Včeraj so se vršili v Brestu strelni poskusi proti železnemu stolpu oklopnice »Suffren« . Iz ladje »Massen« so izstrelili tri granate proti cilju, ki je stal ob »Suffrenu«. Četrto so pa izstrelili v stolp na »Suffrenu«. Droboi granate so odleteli od stolpa, ki je ostal nepoškodovan. Droboi so padli več sto metrov od ladje v morje. — Nesreča na vojaških vajah. Na vojaških vajah pri Stuttgartu je dobolelo na solnčnici 80 vojakov. — Ob mrtvem truplu svojega moža, ki se je ustrelil, se je zabodla soproga odvetnika Henrika Regulskega v Bobriški od ruski meji. Rabila se je smrtonesvarno. V kratkem bi imela postati mati. — Oče in sin zblaznela. Na Dunaju je zblaznel sin akademčnega alikarja Guttmanja. To si je oče tako vzel k srcu, da je tudi on zblaznel. — Vodovodne cevi popokale so v mestu Lausanne. Del mesta je pod vodo. — Ogenj v gledališču. Iz Madrida se poroča, da je v Badajocu med predstavo nastal v gledališču ogenj. Občinstvo je bežalo. V gneči je bilo mnogo žensk ranjenih. — Registriranje smrti Leona XIII. Smrt Leona XIII. je bila v Rimu zapisana v zapisnik samomorilcev! Župan je sedaj izjavil, da je to pomota dotičnega uradnika. Dotični list so iztrgali iz zapisnika, ga dali v svilnati ovitek in ga posebej shranili. — Zapeljivec morilec. Zasebnika Hermana Rödla je v Pasingu umoril 22 letni pomožni učitelj Maks Kastl, ki je imel razmerje z Rödlovo ženo. — Monakovski Jugend« je ogrsko ministerstvo odvzelo poštni debit. — Umrli je v Prazi češki pisatelj dr. Pavel Durdik. — Rumunska prestolonaslednica je povila princa. — Napad na tovarnarja. V Bielich je včeraj popoldne streljal odpuščeni delavec 72 letni tkalec Sporič na lastnika tovarne Alfreda Gruberja in ga nekoliko ranil. Sporič ni hotel zbežati. Ko so ga prijeli je rekel, da je to storil za to, ker nima kaj jesti; ni pa imel namen Gruberja usmrtiti. — General Fehim Paša je zahteval od carigradske filijalke solunske banke, da mu dá 1500 funtov šterlingov, zagrozil je bančnemu ravnatelju, da porabi silo, če se mu ne ugodolji. Avstro-ogrski poslanik se je energično zavzel za ravnatelja. Fehim Paša se ne zgodi ničesar, ker je sultanov ljubljeneč. — Preteppri volivnem shodu. V mestu Kruševac (Srbija) pobili so se zmerni in nedvignani radikali na volivnem shodu. 20 do 30 oseb je ranjenih. — Novi konzulat v Belgradu. Kralj Peter I. izprosil je pri angleški in severoameriški vladi, da ustanovita poslaniška mesta v Belgradu. Obe državi sta privolili. — Shod židovskih rabinov v Krakovu imeli so shod židovski rabini. Povabilenih je bilo 900, a prišlo jih je samo 39. Zbrani rabini so prisegli, da židovska vera in tudi nobena žid. sekta ne pozna ritualnih umorov. Shod niti židom ni imponiral. Vseh židovskih rabinov na svetu je okoli 3000. — Parnik »Kleke« ogr.-hrvat. parobrodne družbe se je izgubil. Vozil je iz Jave v Ameriko sladkor; 16 julija je odplul iz Colomaba, potem se ni več slišalo o njem. Na parniku je bilo 21 oseb: Ribičev prstan papeža Leona XIII. so našli te dni v pisalni mizi, naker so ga zloмили. — Papež dedič. Za časa sedišavkance je umrl v Neapolu župnik Miloni ter zapustil papežu 400.000 lir. Njegovi sorodniki sedaj ugovarjajo oporoki, češ, da takrat ni bilo nobenega papeža. — Stavke. V Braziliji je velika stavka. Iz Rio de Janeiro

se poroča, da je pričelo stavkati 20000 tovarniških delavcev. Zahtevajo 8 urni delavnik in zboljšanje plače. Med kosci v Banalaku na Ogrskem je stavka. Vojaštvo je prišlo »posredovati«.

Humbertovi — v Barnovem okraju. »Figaro« poroča, da je predsedništvo pri obravnavi Humbertovih, kakor tudi vsi zapreženenci, dobilo iz New Yorka sledeče pismo: »Vaše blagorodje! Za slučaj, da obsodite Humbertove na stalno kazen v zaporu, mi je čast staviti v tem smislu sledeči predlog: mesto da jih zaprete v ječo izročite jih meni. Zaprete jih bom imel v železnih kletkah, vozil jih po Ameriki ter jih kazal svetu. To bi neslo milijone, ki bi bili zadostni, da bi se poplačali vsi upniki in sodbeni stroški. Z se bi pridržal le 10 odstotkov celega dobička. V ostalem se porigram, da ne uidejo, kakor tudi, da se s kaznjenci bolj obzirno postopa.« — Prav ameriška ideja je to!

Društva.

(Prostovoljno gasilno društvo v Bizovku pri Ljubljani) priredi v nedeljo dne 23. avg. t. l. društveno veselico pri g. Franc Čerinu v Bizoviku št. 55 popoldne ob 3. uri. Vspored: šaljiva loterija in domača zabava. Pri veselici sodeluje večja godba. Čisti dohodek je namenjen za napravo potrebnega gasilnega orodja. Vstopnina za osebo 20 v., za društva prosta. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Na pomoč!

Darovi.

Družbav. Cirila in Metoda častni član g. Luka Svetec je v spomin temu odlikovanju daroval 200 kron pokroviteljine s prošnjo, da bi s to pokroviteljino družbo zastopal vsakokratni najstarejši častni član. Ko hvaležno beležimo to vest, želimo, da še dolgo in dolgo dela narodu in družbi v prid prezaslužni rodoljub, sedaj edin družbin častni član g. podpredsednik Svetec. Bog ga živi!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. avgusta. Nekateri listi javljajo iz Beograda: V častniških krogih vedno bolj prodira mnenje s poklicati v deželo črnogorskega kneza Nikolaja in mu ponuditi srbsko krono. Neka deputacija je baje to že ponudila knezu Nikolaju in dosegla njegovo pritrditev. Kralj Peter je pripravljen zapustiti Srbijo ter se je izrekel, da je v inozemstvu pozabil na to, kako je treba intrigrirati.

Dunaj, 19. avgusta. Zagotavlja se, da avstrijska vlada ne pristane na znane narodne koncesije za ogrsko opozicijo, v kolikor se tičejo armade, dokler ne privoli v to avstrijski državni zbor. Te koncesije imele bi neizogibnih posledice za skupno armado in za obstoj monarhije. Avstro-ogrsko ali ostane skupna monarhija pod skupno dinastijo in s skupno armado — ali ne.

Dunaj, 19. avgusta. Češki in poljski deželni poslanci šlezijski namestniki se prihodnjem zasedanju skleniti zakon, po katerem je potreba vsaj 40 otrok, da se ustanovi šola za manjšino. Ta predlog se utemeljuje s tem, da se zadnji čas ustanavljajo v čisto čeških krajih nemške šole.

Budimpešta, 19. avgusta. V Nemsladonyju so dobili gostilničarko Lörinczy umorjeno in oropano. Zaprli so nekega moža, ki je v gostilni prenočeval.

Budimpešta, 19. avg. Tukajšnji vladni listi dementirajo vesti o koncesijah, ki bi jih bila dala vlada opoziciji. Ako bi se bilo v tem oziru že res kaj zgodilo ali sklepalo, tedaj bi konference, ki se bodo vršile v petek, ne imele nobenega smisla.

Zagreb, 19. avgusta. Raz poslojpa prometne zgradbe je plapolala včeraj samo madjarska zastava. Hrvatska

zastava je plapolala poleg madjarske samo raz nekaterih poslojij deželne vlade.

Tečín, 19. avgusta. Nemški okr. zastopi severne Češke so imeli tu shod, na katerem so se izrekli za združanje nemških strank posebno v narodno-gospodarskem oziru.

Pardubice, 19. avgusta. Tu se je vršil kongres čeških obrtnikov. Posl. Adamek je pozival obrtnike na boj proti centralizmu. Boj je važen tudi iz narodno-gospodarskih ozir.

Belgrad, 19. avgusta. V Kruševcu je pri volivnem shodu došlo do pretepa med pristaši neodvisnega in zmernega radikalca. Okolu 30 oseb je ranjenih.

Moskva, 19. avgusta. Generalni ravnatelj policije Lopuhin je v Odesi. Izvršenih je več političnih aretacij. Policija pravi, da je zasledila pisatelje in tiskarje revolucionarnih brošur. V rokah ima tudi zapisnik revolucionarjev v Odesi. Med katerimi je 90 odstotkov židov. Notranji minister baje pripravlja proti židom ostre naredbe, s katerimi bodo židje pregnani iz dežele. Dejstvo je, da revolucionarno gibanje netijo židje, ki imajo za to obširno polje, ker je vlada premalo socialna. Dejstvo, da je »sveti sinod« pozval pravoslavno duhovščino, naj miri nevoljo proti židom, se tu obsoja.

Lisabona, 19. avg. Skrivnostna smrt državnega svetnika Almeida je sedaj pojasnjena. Ko je spal, dobila je njegova hčerka britev v roke. Hčerka je šla k spečemu očetu ter se igrala brivca. Ko je imela britev na vratu, se je svetnik zbudil ter se z vso silo obrnil, pri tem pa dobil smrtno rano na vratu. Hčerka je letela ven in ni mislila, da med tem oče izkrevavi.

Pariz, 19. avgusta. V južnem Aliru so se pojavile velike roparske tolpe. Proti roparjem je odposlano vojaštvo.

Berolin, 19. avgusta. Vlaku, ki je vozil pevsko društvo »Gemütlich«, se je prevrnil pri Rottenkirchenu čez dva metra visok nasip. Tri osebe so mrtve.

London, 19. avgusta. Časopisi poročajo, da bo tu leta 1906 mejnarodna svetovna razstava.

Umrti so:

13. avgusta. Matevž Jager, nadarbinar, 84 let, Japljeve ulice 2, ostarelost in naduha. — Marija Dežman, gostija, 73 let, Wolfve ulice 6, Marasmus sen. 14. avgusta. Marija Cvelbar, gostija, 73 let, Orlove ulice 5, Marasmus senilis, otrpjenost možgan. — Ivana Žnidaršič, komptuaristinja, 29 let, stari trg 13, Nephritis. — Marija Plestenjak, delavčeva hči, 1 dan, Velike čolnarske ulice 5, življenska slabost. — Ivan Selan, delavec, 76 let, Sredina 11, Emphysema pulm. Paralysis cordis.

17. avgusta. Vincencij Zidan, črevljarjev sin, 1 mes, Zalokarjeve ulice 6, Bronchitis capil. V hiralnici:

12. avgusta. Jožefa Handler, delavka, 53 let, Aventaia Tubercut. pulm. 16. avgusta. Viktor Kalčič, mestni ubogi, 36 let, Imbuilletas. Tubercut pulm. V bolnišnici:

11. avgusta. Melhior Wriesnig, zidar, 36 let, Emphysema chron. p. d. Gangraena pulm. 12. avgusta. Vincencij Nipovšek, gostič, 44 let, Pyo-Pneumothorax. — Marija Petschauer, dainarica, 25 let, Pyo Pneumothorax. 13. avgusta. Alojzij Sonc, dninar, 13 let, Anaemia acuta.

14. avgusta. Fran Zemljan, rejenček, 8 let, Scarlatina Pneumonia. 15. avgusta. Ivan Reven, gostič, 76 let, ostar. — Viktor pl. Fayker, mestni ubog, 26 let, jetika.

V vojaški bolnišnici:

12. avgusta. Alojzij Arko, c. kr. četovodja, 21 let, se je ustrelil. 12. avgusta. Ignacij Wolf, častniški sluga, 22 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
18. 9. sveč.	733.3	17.9	sl. jug	jasno	
19. 7. jut.	731.0	14.5	sl. sevzh.		0.0
19. 2. popol.	728.9	25.8	p. n. jug	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 16.9°, normale 18.6°.

Dunajska borza

dné 19. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100.15
Skupni državni dolg v arebru	100.05
Avstrijska zlata renta 4%	120.90
Avstrijska krona renta 4%	100.65
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.60
Ogrska zlata renta 4%	119.70
Ogrska krona renta 4%	98.40
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.90
Avstro-ogrsko bančne delnice	15.88
Kreditne delnice	652 —
London vista	239.25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117.35
20 mark	23.47
20 frankov	19.64
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.80

Žitne cene

dné 19. avgusta 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7.30	do 7.31
» » april	7.57	7.58
Rž za oktober	6.13	6.14
» » april	6.40	6.41
Oves za oktober	5.42	5.43
» » april	5.63	5.64
Koruzna za avgust	6.09	6.10
» » september	6.09	6.10
» » maj 1904	5.04	5.05

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 7.60	do 8.—
Rž južne železnice	7.60	8.5
Rž	6.45	6.60
Ječmen	6.50	7.40
» » ob Tisi	6.20	7.30
Koruzna ogrska	6.55	6.75
Cinkvant	7.50	8.—
Oves srednji	5.95	6.15
Fizol	—	—

Rogaški »templjev vrelac« z vinom

deluje izredno

osvežujoče in

1009 1—1

pospešuje zdravlje.

Dr. Julij Schuster

se je vrnil s potovanja.

1076 1—1

Več

kleparskih pomočnikov

samostojnih in dobrih delavcev

takoj sprejme

1072 3—1

L. M. Ecker

v Ljubljani, Dunajska cesta.

„SLOVENEČ“

se prodaja

doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blaž N., Dunajska cesta 12.

Brus Maks, Pred škofijo 12

Dolenc Helena, Južni kolodvor.

Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.

Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.

Tonih Ivan, Florijanske ulice 1.

Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52

Št. 9544.

Razpis.

V M. kronogu je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo so združeni dohodki letnih 1200 K, in sicer pripade od tega 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj Mokronoški. Prosilci za to službo pošljejo naj

do 26. avgusta 1903

podpisanemu deželnemu odboru svoje, z dokazilo starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani 10. avgusta 1903.

1078 1—1

Potrtega srca javljamo podpisani tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče in svak, gospod

Anton Frank,

posessnik

danes, dné 18. t. m. ob 7. uri jutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 64. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega rajkega bo v četrtek, dné 20. t. m. ob 8. uri jutraj na tukajšnjem pokopališču.

Blagega pokojnika priporočamo v blagi spomin in molitev.

Prem, 18. avgusta 1903.

Helena Frank,

soproga.

Anton Frank, Ivan Frank,

posestnik,

franciskan,

sinova.

1081 1—1

C. kr. višji finančni svetnik **Anton Lenarčič** javlja tužnim srcem v svojem in v imenu sorodnikov žalostno vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga gospa

Mary Lenarčič, roj. Mathian

danes ob 9. uri dopoldne po dolgi in mučni bolezni, previdena se svetstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v petek dné 21. avgusta 1903 ob 5. uri popoldne od hiše žalosti, Pogačarjev trg št. 3.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Predraga ranjca se priporoča v blag spomin in molitev.

V Ljubljani dne 19. avgusta 1903.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavčina brez kosti 45 kr., dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr., ogrske 1 gld. 70 kr. Velika klobasa ena 20 kr. 813 10—5

Pošilja le dobro pošteno blago od 5 Kg naprej proti povzetju

Janko Ev. Sire

v Kranju.

Vožnjekarte in tovorni listi

AMERIČKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa

318 24

KAROL REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32

1048 3—3

Naročajte izborne ljubljansko delniško pivo

706 104—26

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Angeljnovno milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-41

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Stolpne ure

kakor tudi manjše za šolske, bolniške
in druge zavode ter večje delavnice,
izvršujem najsolidneje in najvestneje
in točno idoč po najnižji ceni. Ure
mojega izdelka preneso lahko najhujši
mraz.

Priporočam se prečasiiti duhovščini
in slav. občinstvu v blagohotna naro-
čila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

Ivan Brunškole,
Vrčice št. 18, p. Semič, Belokrajina.

Spričevalo. 1073 3-1

S tem pisanjem naznanjam slovenskim
župnikom posebno v novem svetu Zedinjenih
držav v Ameriki, ki bi morda nameravali si
oskrbeti za svoje cerkve stolpne ure, da je
Jan. Brunškole iz Vrčic, pošta Semič,
Kranjsko, Austria, Europa, izvršten urar. Na-
redil nam je lamsko leto turnsko uro, ki je celo
zimo dobro šla in je ni ustavil najhujši mraz.
Vsi meščani tu na Ely Minn. smo ž njo zado-
voljni. Stala nas je na pol ceneje, kakor bi jo
mogli dobiti tu. Dobro delo hvali svojega mojstra
Ely, Minn. U. St. America, 2. maja 1903

Msgr. Jos. F. Buh, župnik in vic. gen.

Več mizararskih pomoč- nikov in jeden učenec

se takoj sprejme v trajno delo
pri **Filipu Lazar-ju**, mizarju na
Jesenicah, Gorenjsko. 1045 3-2

Službo cerkovnika in organista

razpisuje 1080 1-1

župni urad v **Velikih Laščah**,
ki daje tudi vsa nadaljna pojasnila.

J. N. Potočnik

krojaški mojster
v Ljubljani,
Sv. Petra nasip 2

se priporoča prečast. duhov-
ščini v izdelovanje duhov-
ske obleke in talarjev
po najnovejšem kroju
in po nizkih cenah. 989 8-6

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-75

4 $\frac{1}{2}$ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Glavni trg 5. Ljubljana.

Tvrška Kapamacsija & Bondy
O. Bernátovič poslovođa

priporoča slavnemu občinstvu svojo največjo zalogo
konfekcijskega blaga za gospode in dame po najnižjih
cenah. Velespoštovanjem

O. Bernatovič
poslovođa.

1060 3-2

Naznanilo.

Kdor hoče poceni in dobro blago, naj na-
roči moj novi veliki cenik, kateri je gratis. Posebno pri-
poročam novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Vsa popravila točno in ceno, umetna delavnica v I. nad-
stropju. Za obilni obisk se najtopeje priporoča

Fran Čuden

urarski trgovec in posestnik v Ljubljani.

exportna tvrška na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn
Union, založnik c. kr. drž. dolenskih železnic.

Sivalni stroji, posebno za domačo rabo

256 21

prav poceni.

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža

priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmacevtskega
laboratorija, ki se izgotavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprje ter je posebno
učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijeva železnata vino se uporablja
primalokrvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim vspehom. Polliterska
steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tama-
rinde dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pa-
steurizovana K 1.30.

**Zunanja naročila po poš-
nem povzetju.** 708 (50-26)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo

naš znameniti laboratorij

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 31 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Lak za sobina tla, dá lesk in
bojo v jednej
prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo
zalogi pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani,**
Francišanske ulice. 524 11 11-13

Vnanja naročila proti povzet ju.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah

Dobavitelj unifom avstrijskega društva železniških uradnikov.

736 25

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ 0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jaro,** veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej**
Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic,** zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak,**
tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Šlibar,** župnik na Rudniku. — **Dr. Aleš Ušeničnik,** profesor bogoslovja v Ljubljani.